

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Початкова освіта

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	A Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	A3 Початкова освіта
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр початкової освіти
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Вчитель-бакалавр початкової освіти
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	Ступінь вищої освіти – Бакалавр
	Спеціальність – A3 Початкова освіта
	Освітньо-професійна програма –
	Початкова освіта
	Професійна кваліфікація – Вчитель-
	бакалавр початкової освіти

I. Преамбула

Розроблено робочою групою спеціальності АЗ Початкова освіта у складі:

1. Барбашова Ірина Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової і спеціальної освіти;
2. Дубяга Світлана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової і спеціальної освіти;
3. Гузь Володимир Васильович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової і спеціальної освіти;
4. Черкашина Крістіна Анатоліївна – асистент кафедри початкової і спеціальної освіти.

Член робочої групи зі складу стейкхолдерів і роботодавців:

Гарабажій Ірина Миколаївна – директор гімназії № 24 Мелітопольської міської ради Запорізької області

Член робочої групи зі складу здобувачів вищої освіти:

Дем'янова Анна Сергіївна – здобувач вищої освіти, спеціальність 013 Початкова освіта.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Лупінович Світлана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри реабілітаційної педагогіки та здорового способу життя, завідувач кафедри педагогіки та методик навчання Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради;
2. Куркуріна Людмила Григорівна – директор Чорноземненської гімназії Якимівської селищної ради Мелітопольського району Запорізької області;

Гарант Освітньої програми:

Барбашова Ірина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової і спеціальної освіти

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	01.09.2025 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	<i>Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</i> https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол № 19 від 30.06.2025 р.			

Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Свириденко Г. В.	Барбашова І. А.		

2. Профіль освітньої програми із спеціальності А3 Початкова освіта освітня програма Початкова освіта

1 – Загальна характеристика	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет соціально-педагогічної та мистецької освіти Кафедра початкової і спеціальної освіти
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А3 Початкова освіта
Обмеження щодо форм навчання	Очна (денна), заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр початкової освіти
Професійна кваліфікація	Вчитель-бакалавр початкової освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – А3 Початкова освіта Професійна кваліфікація – Вчитель-бакалавр початкової освіти
Передумови	Вступ на основі ПЗСО, НРК5
Мова(и) викладання	Українська, англійська, німецька
Опис предметної області	<p><i>Об'єктами вивчення та діяльності є освітній процес у початковій школі.</i></p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теоретико-практичні засади процесу навчання, виховання та розвитку молодших школярів в умовах освітнього середовища початкової школи.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; освітні методики; традиційні та інноваційні технології початкової освіти.</p> <p><i>Інструменти й обладнання:</i> навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів початкової школи; мультимедійне обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні</p>

Академічні права випускників	Продовження освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	<p>Обсяг освітньо-професійної програми бакалавра на основі повної загальної середньої освіти або диплома молодшого спеціаліста становить 240 кредитів ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти – 180 кредитів ЄКТС, 5400 годин – 75% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.</p> <p>Вибіркові освітні компоненти – 60 кредитів ЄКТС, 180 годин – 25% обсягу освітньої програми спрямовано на реалізацію широких освітніх потреб.</p> <p>Мінімальний обсяг практик зі спеціальності – 36 кредитів ЄКТС, 1080 годин – складає 15% обсягу освітньої програми</p>
3 – Мета освітньої програми	
<p>Підготувати фахівців із широким доступом до працевлаштування, які мають чіткі уявлення про мету, завдання та сучасні тенденції функціонування початкової освіти, актуальні проблеми навчання, виховання та розвитку здобувачів початкової освіти, традиційні та інноваційні підходи до їх розв'язання; готових опанувати предметно-спеціальні (фахові) і загальні (міжособистісні, системні) компетенції, здобувати базові знання про теоретико-методологічні засади й ключові результати досліджень з організації освітнього процесу в школі першого ступеня та професійної підготовки вчителів початкових класів.</p> <p>Успішне завершення програми забезпечує засвоєння фундаментальних професійно орієнтованих знань і вмінь, формування здатності розв'язувати типові та нестандартні професійні завдання, розвиток інтересу до професійної діяльності та подальшого навчання</p>	
4 – Характеристика освітньої програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми	<p>Спрямованість на формування загальних і спеціальних компетентностей вчителя початкових класів для здійснення інноваційної діяльності зі створення безбар'єрного освітнього середовища початкової школи відповідно до вимог галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері початкової освіти.</p> <p>Акцент на підготовці до реалізації змістових ліній освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти, організації особистісно орієнтованого освітнього процесу для всіх учнів, зокрема з особливими освітніми потребами.</p>

	Орієнтація на цілі сталого розвитку України: забезпечення якісної освіти, навчання впродовж усього життя, гендерна рівність, скорочення нерівності, побудова миролюбного та відкритого суспільства, глобальне партнерство в інтересах сталого розвитку
Особливості програми	<p>Програма побудована на дослідницькому, практико-орієнтованому та компетентнісному підходах, засадах рівнозначного розвитку універсальних надпрофесійних навичок (soft skills), спеціальних вузькопрофесійних умінь і навичок (hard skills), сучасних компетенцій гібридного навчання (hybrid learning) – навчання впродовж життя (lifelong learning), цифрової стійкості (digital sustainability), клієнтоорієнтованості (customer service oriented).</p> <p>Особливостями програми є формування професійних компетентностей, здобуття фундаментальних і професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності розв'язувати типові та інноваційні професійні завдання в галузі початкової освіти та інклюзивного навчання на базі лабораторій університету (Педагогічна лабораторія початкової школи, Центр корекційно-розвиткових технологій, Лабораторія психології здоров'я тощо).</p> <p>Програмою передбачено достатній обсяг практичної підготовки, її інтеграцію з теорією та міжпредметне доповнення освітніх компонентів, що сприяє якісному опануванню фундаментальних знань та їхній трансформації в практичну площину.</p> <p>Уможливорює реалізацію права здобувача вищої освіти на індивідуальну освітню траєкторію шляхом вивчення обов'язкових освітніх компонентів і навчальних дисциплін вільного вибору</p>
5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Призначенням випускників програми є освітньо-виховна, науково-методична й організаційно-навчальна діяльність у системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності.</p> <p>Здобувач освітнього ступеня бакалавра підготовлений до здійснення освітньо-виховної діяльності на основі досягнень сучасної педагогічної теорії та практики.</p> <p>Бакалавр початкової освіти може працювати в закладах освіти, освітньо-виховних, наукових і методичних установах на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з вищою освітою типовими номенклатурами посад.</p> <p>Сучасному ринку праці вчителів-бакалаврів початкової освіти властиві: високий попит в умовах впровадження НУШ; стабільна зарплата із запланованим її підвищенням; стандартна тарифна ставка (18 годин на</p>

	тиждень) і доплата за класне керівництво; посилення навантаження, спричинене воєнним часом (праця під час повітряних тривог, дистанційного або змішаного навчання)
Подальше навчання	Випускник має можливість продовжувати навчання за програмами 7 рівня НРК України та другого циклу вищої освіти QF ENEA
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та практико-орієнтоване навчання; індивідуально-творчий, інформаційний і технологічний підходи до навчання, навчання в системі Moodle, самонавчання. Лекції, семінарські та практичні заняття в «малих групах», проектна діяльність, самостійна робота з опрацювання матеріалів підручників і навчальних посібників, наукових статей і конспектів лекцій, консультації з викладачами, розв'язання практико-орієнтованих завдань, підготовка курсових робіт, кваліфікаційної роботи (необов'язкова за освітньо-професійною програмою)
Оцінювання	Бально-накопичувальна система передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, підсумковий контроль, письмові, усні экзамени, тестування, есе, презентації, заліки з навчальної та виробничої практик. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за: <ul style="list-style-type: none"> – національною диференційованою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); – національною недиференційованою шкалою (зараховано, не зараховано); – 100-бальною шкалою; – шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX). Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання в процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»
7 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії

Загальні компетентності	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
	ЗК-4. Здатність працювати в команді
	ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
	ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо
	ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
	ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово
	СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності
	СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної
	СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність
	СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти
	СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів,

	розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій
	СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної
	СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
	СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу
	СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами
	СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства
	СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи
	СК-13. Здатність планувати, аналізувати і проводити освітньо-виховну діяльність, спрямовану на розвиток особистості в закладах загальної середньої освіти
8 – Результати навчання	
ПР-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
ПР-02	Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах

ПР-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі
ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів
ПР-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів
ПР-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми
ПР-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання
ПР-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування
ПР-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи
ПР-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами
ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності

ПР-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування
ПР-13	Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу
ПР-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей
ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп
ПР-17	Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності

9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Освітній процес за програмою «Початкова освіта» здійснюють загальноуніверситетські кафедри, а також безпосередньо кафедра початкової і спеціальної освіти, яка є випусковою. Добір і комплектування кадрів в університеті відбуваються відповідно до чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад» і «Положення про роботу конкурсної комісії з відбору кандидатур на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Мелітопольського
-----------------------------	---

	<p>державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького». Усі штатні посади науково-педагогічних працівників заміщені на основі обрання за конкурсом відповідно до визначеної процедури. Викладачі працюють на основі строкових трудових договорів та індивідуальних контрактів, укладених відповідним чином.</p> <p>Доктори та кандидати наук: педагогічних, філософських, технічних, психологічних.</p> <p>ЗВО забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше ніж один раз на п'ять років відповідно до статті 60 Закону України «Про вищу освіту» та Постанови КМ України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності». Конкретні форми підвищення кваліфікації визначає ЗВО</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>В університеті створена достатня матеріально-технічна база для підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Початкова освіта».</p> <p>З травня 2022 р. після тимчасового переміщення закладу здобувачі та викладачі мають змогу користуватися ресурсами КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія». У наданих аудиторіях Педагогічного фахового коледжу Хортицької національної академії було встановлено та налаштовано комп'ютерну техніку. Забезпечено якісне Wi-Fi підключення у відповідних аудиторіях і своєчасне обслуговування пристроїв друку. Також університетом було отримано ноутбуки для всіх НПП з метою забезпечення освітнього процесу. Здобувачі мають можливість користуватися інформаційно-технічною базою МДПУ імені Богдана Хмельницького, яку складають: комп'ютерні засоби, програмні продукти, електронні бази даних, лабораторії мультимедійних технологій.</p> <p>В умовах воєнного стану навчання проходить в дистанційному форматі в синхронно / асинхронному режимі на платформі ЦОДТ</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Забезпеченість освітньої програми підготовки бакалаврів відповідно до умов ліцензування (Постанова КМ України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності») та акредитації ЗВО, зокрема, наявність: науково-методичних комплексів дисциплін (зокрема електронних версій); навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; методичних рекомендацій до виконання практичних і самостійних робіт; бібліотечного фонду фаховими вітчизняними й міжнародними періодичними виданнями та інтернет-ресурсами. Навчальний процес забезпечений елементами дистанційного навчання освітньої платформи Moodle.</p> <p>Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсу та використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання аудиторій сучасними засобами навчання</p>
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність реалізується в рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти та науки</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Випускова кафедра має договори про співпрацю з міжнародними університетами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших університетах, за умови відповідності набутих компетентностей</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Вікова фізіологія та валеологія	3	Екзамен
ОК-02	Соціальна філософія	3	Екзамен
ОК-03	Право	3	Екзамен
ОК-04	Психологія	3	Екзамен
ОК-05	Основи природознавства	3	Залік
ОК-06	Інформаційно-цифрові технології	3	Залік
ОК-07	Історія педагогіки	3	Залік
ОК-08	Вступ до фаху з навчальною практикою (ознайомлювальною)	10,5	Залік, екзамен
ОК-09	Практичний курс української мови	3	Екзамен
ОК-10	Історія та культура України та європейської інтеграції	3	Екзамен
ОК-11	Основи інклюзивної педагогіки	5	Екзамен
ОК-12	Теоретичні основи початкового курсу математики	4	Диф. залік
ОК-13	Сучасна українська мова з практикумом	5	Диф. залік
ОК-14	Практикум з інклюзивної освіти з навчальною практикою (з інклюзивного навчання)	11	Залік, екзамен
ОК-15	Дидактика початкової школи з курсовою роботою	5	Екзамен
ОК-16	Базова загальновійськова підготовка / Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	3	Диф. залік / Залік
ОК-17	Спеціальна педагогіка	6	Екзамен
ОК-18	Основи культури і техніки мовлення	3	Екзамен
ОК-19	Педагогіка	6	Екзамен
ОК-20	Організація та управління освітнім процесом у початковій школі	3	Екзамен
ОК-21	Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» з навчальною практикою (з природознавства)	11	Екзамен
ОК-22	Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі	10	Екзамен
ОК-23	Методика навчання математичної освітньої галузі	9	Екзамен

Загальний обсяг вибіркового компонента:	60
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240

2.2. Структурно-логічна схема ОП «Початкова освіта»

Освітні компоненти програми

семестр	ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ							
I	Вікова фізіологія та валеологія	Соціальна філософія	Право	Психологія	Інформаційно-цифрові технології	Основи природознавства	Історія педагогіки	Вступ до фаху з навчальною практикою (педагогічною) М.1
II	Практичний курс української мови	Історія та культура Української та європейської інтеграції	Основи інклюзивної педагогіки	Практикум з інклюзивної освіти з навчальною практикою (з інклюзивної освіти)	Теоретичні основи початкового курсу математики	Сучасна українська мова з практикумом	Вступ до фаху з навчальною практикою (педагогічною) М. 2-4	Навчальна практика (педагогічна)
III	Базова загальноїсськова підготовка / Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	Практикум з інклюзивної освіти з навчальною практикою	Основи інклюзивної педагогіки	Навчальна практика (педагогічна)				
IV	Практикум з інклюзивної освіти з навчальною практикою (з інклюзивного навчання)	Спеціальна педагогіка	Педагогіка	Діагностика початкової школи з курсовою роботою				
V	Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі з курсовою роботою	Методика навчання математичної освітньої галузі	Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ з навчальною практикою (з природознавства)	Іноземна мова	Навчальна практика (педагогічна)			
VI	Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі з курсовою роботою	Методика навчання математичної освітньої галузі	Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ з навчальною практикою (з природознавства)	Іноземна мова	Спеціальні методики навчання учнів з ООП з навчальною практикою (з інклюзивного навчання)	Навчальна практика (педагогічна)		
VII	Педагогічні технології в початковій школі	Методика навчання математичної освітньої галузі	Методика навчання дизайну і технологій у початковій школі	Іноземна мова	Виробнича практика (педагогічна)			
VIII	Методика навчання мистецької та музичної освітньої галузі	Іноземна мова	Методика навчання фізичної культури	Методика роботи асистента вчителя з курсовою роботою	Виробнича практика (педагогічна)			

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Здійснюється у вигляді іспитів: – атестаційного іспиту з педагогіки, психології та методик початкової освіти; – комплексного атестаційного іспиту з присвоєння професійної кваліфікації
Вимоги до кваліфікаційної роботи	-
Вимоги до атестаційного / єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів)	Комплексний іспит з педагогіки, психології та методик початкової освіти має оцінювати відповідність результатів навчання випускників стандарту вищої освіти та освітній програмі спеціальності. Комплексний атестаційний іспит з присвоєння професійної кваліфікації передбачає перевірку набутих здобувачем освіти компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з професійним стандартом вимогам освітньої програми. Програма комплексного атестаційного іспиту з присвоєння професійної кваліфікації повинна охоплювати всі цілі освітньої програми, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної кваліфікації, мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	-

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	
ОК-01		+									+			+			+					
ОК-02			+				+					+										=
ОК-03							+												+			
ОК-04	+												+	+		+		+				+
ОК-05						+					+									+		
ОК-06	+						+		+				+		+				+			
ОК-07		+								+							+					+
ОК-08	+				+																	
ОК-09		+						+		+			+				+			+		
ОК-10	+			+	+							+				+			+			+
ОК-11	+								+	+				+	+							+
ОК-12		+					+				+											+
ОК-13						+													+			
ОК-14				+	+			+		+			+									+
ОК-15		+					+											+				
ОК-16				+							+					+				+		+
ОК-17			+					+		+						+		+	+			
ОК-18	+					+							+	+								+
ОК-19			+						+										+			
ОК-20										+									+			+
ОК-21				+	+								+			+						+
ОК-22										+										+		
ОК-23						+									+			+	+			
ОК-24		+										+								+		+
ОК-25											+			+			+			+		+
ОК-26			+					+		+		+										+
ОК-27					+																	=
ОК-28				+		+	+						+	+		+						+
ОК-29			+		+			+			+									+		
ОК-30	+						+		+				+		+				+			
ОК-31	+	+	+		+			+	+			+	+		+							
ОК-32			+	+	+		+			+	+			+	+		+					
ОК-33				+	+	+		+	+		+	+	+		+	+		+	+	=		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15	ПР 16	ПР 17
ОК-01	+	+					+	+	+							+	+	
ОК-02	+		+	+			+	+		+						+	+	
ОК-03						+	+	+		+	+		+	+		+	+	
ОК-04		+	+															+
ОК-05	+				+							+				+		
ОК-06					+				+							+		+
ОК-07													+			+		
ОК-08			+													+	+	
ОК-09			+							+						+		+
ОК-10											+					+		
ОК-11		+			+											+	+	
ОК-12						+	+	+	+	+	+	+		+		+		
ОК-13	+				+								+					+
ОК-14	+				+		+	+	+	+	+	+	+					
ОК-15						+	+	+	+		+	+		+	+			+
ОК-16				+														
ОК-17						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК-18																		
ОК-19			+													+	+	
ОК-20			+							+						+		
ОК-21											+					+		+
ОК-22		+			+											+	+	
ОК-23	+				+		+	+	+	+	+	+	+					

OK-24						+	+	+	+		+	+		+	+				
OK-25				+															+
OK-26						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
OK-27			+														+	+	
OK-28			+							+							+		
OK-29											+						+		
OK-30		+			+												+	+	
OK-31				+				+		+	+	+	+	+	+	+	+		+
OK-32			+	+	+		+			+	+			+	+			+	
OK-33		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Законодавчою базою формування системи внутрішнього забезпечення якості в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького виступає Закон України «Про вищу освіту» (розділ 5, стаття 16). За вимогами Закону система внутрішнього забезпечення якості є одним з трьох елементів системи забезпечення якості вищої освіти.

Аналіз процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті наведено нижче.

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Розроблені та діють: <ul style="list-style-type: none">– Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;– Положення про участь здобувачів вищої освіти в забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;– Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;– Положення про реалізацію права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до: <ul style="list-style-type: none">– Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;– Положення про гарантії освітньої програми в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій;

<p>освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті, інформаційних стендах, у будь-який інший спосіб</p>	<p>оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи та рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Механізм оцінювання регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; – Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. <p>Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на вебсайті Університету</p>
<p>4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників</p>	<p>Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичного складника підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях у межах України та закордоном, участі в міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами</p>
<p>5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема самостійної роботи здобувачів за кожною освітньою програмою</p>	<p>Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо вдосконалення організації самостійної роботи здобувачів, зокрема шляхом постійного моніторингу, оновлення змісту дисциплін</p>
<p>б) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, ЦОДТ</p>
<p>7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Інформація про освітньо-професійну програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на вебсайті університету https://mdpu.org.ua/ та кафедри http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-</p>

	sotsial/1kafedra-pochatkovoyi-osvity/osvitnij-protses-kafedri-pochatkovoyi-osviti/
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	У ЗВО наявне Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Положення визначає процедури розгляду, фіксування фактів і відповідальність за плагіат, спрямоване на формування академічної доброчесності та поваги до права інтелектуальної власності, впровадження практики належного цитування та методів запобігання поширення плагіату. Для здобувачів вищої освіти затверджено Положення про кваліфікаційні роботи на здобуття першого (бакалаврського) освітнього рівня / другого (магістерського) освітнього рівня в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. В університеті створено Комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату освітній діяльності
9) інші процедури і заходи	Чинну інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено в Положенні про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1 Методичні рекомендації щодо розроблення навчальних планів підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Бакалавр» у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Запоріжжя : МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2025. 27 с. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/Bakalavr-oryhinal-DFN_ZFN-2025.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

2 Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 28.06.2024 № 54/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/28_balno-nakop-systema-otsinyuvannya_28.06.2024.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

3 Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 24.12.2024 № 7. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/01/45_Polozhennya_vilnyj-vybir_24.12.2024-r.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

4 Положення про гаранта освітньої програми у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 04.06.2024 № 46/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/25_Garant-OP_04.06.2024.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

5 Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 10.02.2025 № 11/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/10_zapobigannya_akadem_plagiatu_10_02_2025.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

6 Положення про кваліфікаційні роботи на здобуття першого (бакалаврського) освітнього рівня / другого (магістерського) освітнього рівня в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 14.03.2025 № 16/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/14_polozhennya_pro_kvalifikacijni_roboty_14_03_2025.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

7 Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 29.08.2025 № 63/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/24_Orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu_29.08.2025.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

8 Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 30.06.2025 № 50/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/07/23_Polozhennia_osvitnia_prohrama_30.06.2025.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

9 Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 28.01.2025 № 06/01-05. URL: <https://mdpu.org.ua/wp->

[content/uploads/2025/09/03_Neform_osvita_28.01.2025.pdf](https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/03_Neform_osvita_28.01.2025.pdf) (дата звернення: 18.03.2026).

10 Положення про реалізацію права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 27.09.2022 № 40/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/Akademichna-mobilnist_27.09.2022.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

11 Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 18.04.2023 № 18/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/06/472_rejtingove-otsinyuvannya_18.04.2023.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

12 Положення про роботу конкурсної комісії по відбору кандидатур на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 31.08.2021 № 30/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/439_konkursna-komisiya.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

13 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 02.05.2023 № 21/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/479_sistema-yyao_02.05.2023.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

14 Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 02.05.2023 № 21/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/480_uchast-zdobuvachiv_02.05.2023.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

15 Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 30.04.2024 № 33/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/08/09_Poryadok-konkursnogo-vidboru-NPP_30.04.2024.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

16 Правила призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького : Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 21.10.2025 № 74/01-05. URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/10/27_Pravyla-pryznach-stypendij_21.10.2025.pdf (дата звернення: 18.03.2026).

17 Про вищу освіту : Закон України від 01.03.2026 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 18.03.2026).

18 Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності : Постанова КМ України від 04.01.2024 № 1187-2025-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.03.2026).

19 Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова КМ України від 07.02.2026 № 1341-2011-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.03.2026).

20 Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Наказ МОН України від 15.05.2024 № 686 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text> (дата звернення: 18.03.2026).

21 Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : Наказ МОН України від 23.03.2021 № 357. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf> (дата звернення: 18.03.2026).

22 Про освіту : Закон України від 01.01.2026 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 18.03.2026).

23 Проект Державного стандарту початкової загальної освіти. URL: <http://www.tsiurupynsk-rmk.edukit.kherson.ua/Files/downloads/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%94%D0%A1.pdf> (дата звернення: 18.03.2026).